

Siseministeerium

Korralduseseaduse muutmise seaduse eelnõu, 03.03.2026, nr 1-6/3421-1

Tagasiside kuupäev: 27.03.2026

Eesti Õdede Liit (EÕL) on tutvunud korralduseseaduse muutmise seaduse eelnõuga.

Toetame eelnõu § 1 punktiga 1 kavandatavat korralduseseaduse täiendamist §-ga 16³, mille kohaselt võib politseiametnik osutada eluohtliku tervise seisundi korral elupäästvat abi. Samas leiame, et eelnõu § 1 punktiga 1 lisatava § 16³ lõikes 2 sätestatud kvalifikatsiooninõue on praktikas liialt kitsendav. Säte seab elupäästva abi osutamise õiguse konkreetsete formaalsete väljaõpetega (erakorralise meditsiini tehnik, parameedik, kiirabitehnik, õde, arst või muu väljaõpe), piirates seeläbi abiandjate ringi. Elupäästev abi on viivitamatut sekkumist nõudev tegevus, mille eesmärk on säilitada või taastada elutähtsad funktsioonid kuni professionaalse abi saabumiseni. Tõendus põhiseaduse käsitlemise järgi on elupäästva abi osutamise võimekus saavutatav ka sihipärase ja standardiseeritud koolituse kaudu ega eelda tingimata tervishoiualast tasemeõpet. Teeme ettepaneku täpsustada eelnõu § 1 punktiga 1 lisatava § 16³ lõiget 2 selliselt, et elupäästva abi osutamise õigus oleks seotud eeskätt asjakohase koolitusega, mitte üksnes formaalse kvalifikatsiooniga. Lisaks leiame, et juhul kui eelnõus säilitatakse kvalifikatsioonipõhine lähenemine, on vajalik korralduseseaduses selgelt defineerida mõiste „elupäästev abi“. Kehtivas õiguses puudub üheselt mõistetav definitsioon ning erinevad kvalifikatsioonid võivad eeldada erinevat pädevuste ulatust. Mõiste sisustamine aitaks tagada õigusselguse ning vähendada tõlgendusriske praktikas.

Toetame eelnõu § 1 punktiga 2 kavandatavat muudatust, mille kohaselt käsitletakse korralduseseaduse §-des 39–41 nimetatud toiminguid riikliku järelevalve menetlustoimingutena, mitte tervishoiuteenustena.

Toetame eelnõu § 1 punktidega 6–8 kavandatavaid muudatusi, millega laiendatakse tervise seisundi kirjeldamise õigust tervishoiuteenuse osutajatele. Samuti toetame eelnõu § 1 punktiga 7 kavandatavat lahendust, mille kohaselt võib joobeseisundi hindamisel tugineda lisaks bioloogilise proovi tulemustele ka korralduseseaduse koostatud tunnuste kirjeldusele. Peame siiski oluliseks rõhutada, et eelnõu § 1 punktidega 6–8 kavandatud pädevuse laiendamine, sealhulgas õdedele, tähendab õdede suuremat rolli menetluslikes toimingutes. Kuigi õdede põhiõppes käsitletakse joobeseisundile viitavaid tunnuseid, ei kuulu joobeseisundi tuvastamine õe baaspädevuste hulka. Joobeseisundi hindamine menetluslikus kontekstis eeldab lisaks kliinilistele teadmistele ka arusaamist õiguslikest ja menetluslikest nõuetest, sealhulgas dokumenteerimisest ja tõendamisstandarditest. Seetõttu peame vajalikuks, et õiguste

laiendamiseks kaasneks asjakohane täiendkoolitus. Koolitus peaks hõlmama nii kliinilist hindamist kui ka menetluslikke ja õiguslikke aspekte, et tagada tegevuse ühtlane kvaliteet ja õiguspärasus.

Eesti Õdede Liit kooskõlastab eelnõu esitatud märkustega.

Lugupidamisega

Margit Lenk-Adusoo

/allkirjastatud digitaalselt/

Eesti Õdede Liidu asepresident